

„Portughezul – personajul... poreclă!”

Recenta premieră a Teatrului Național este o tragicomedie scrisă de un autor delicat, în ciuda...înjurăturilor de care e plin spectacolul, pe care am avut ocazia să-l cunoaștem personal, într-o discuție cu publicul, și să ne răspundă la întrebări. Relativ tânărul Egressy Zoltan a scris și „Iunie”, după care s-a făcut un spectacol la fel de bun, în timpul altui directorat. În ceea ce îl privește pe actualul, mai nou, ne bucurăm de respect, ceea ce ne face mai optimiști. Astfel, am aflat că „înjurăturile sunt specifice

peisajului rural în care se petrece acțiunea, cel mai anonim sat din lume, indiferent din ce țară, și, în general, sunt specifice maghiarilor, care înjură foarte mult”...Iată impresiile unei spectatoare din Bistrița, Daciana Gyorke, absolventă de Psihologie la Cluj, ce a înțeles ea din ce a văzut, cu specificația că titlul articolului îi aparține tot ei. „Într-un sătuc de provincie, din care mulți oameni au plecat pentru a-și începe o nouă viață la oraș, își face apariția un străin îmbrăcat la patru ace (Dan Rădulescu), trăgându-și trolerul după el. Intră în primul bar și cere ceva de băut. În mod normal este privit cu mare suspiciune de către sătenii aflați acolo, până la a fi acuzat de furtul a două biciclete. Suspiciunea asupra lui s-ar părea, pentru spectatori, neîndreptățită. Și totuși sătenii, în afară de Funda (Ioana Decianu), sunt îndreptățiți, deși nu realizează care este motivul adevărat. În primul act, ne lășăm și noi vrăjiți împreună cu Funda, de gentilețea lui, toate până la actul 2, când ne dăm seama ce fel de om e în realitate și cum a ajuns el în acel sat. Venise din Budapesta, căutând un loc liniștit, departe de vuietul capitalei, să-și pună în ordine gândurile, înainte de a zbură spre

Portugalia, „o țară de vis cu oameni calzi și visători, o țară înconjurată pe jumătate de ocean”. Cine este de fapt această „poreclă”? Un bărbat de 40 de ani, aflat în plină criză a vârstei mijlocii, un om fără caracter, provenit dintr-o zonă suburbană, care dorind să se realizeze, s-a căsătorit în tinerețe cu o femeie foarte bogată (Cristina Holtzli), care i-a pus la dispoziție tot, bani, mașini scumpe (BMW), slujbe bine plătite etc. Dându-și seama că viața trece, după o ceartă cu soția, care mai mult ca sigur îl ținea în frâu și îi amintea cine-i cocoșul în casă, și-a făcut bagajele și a plecat, fără niciun ban în buzunar. A ajuns în sătuc, să-și pună gândurile în ordine. Deși destinația era Portugalia, putea foarte bine să ia din Budapesta avionul, dar nici bani de low cost nu avea. Nimeni nu ar pleca din Budapesta într-un sătuc de provincie, ca să ajungă în...Portugalia, decât un om miserabil sufletește, care a încercat să profite de fiica frumoasă și deșteaptă a cârciumarului (Nicolae Cristache), dar tot atât de slabă și vulnerabilă în fața primului venit care îi spune vorbe frumoase. În final, fiind respins de toți din sat, își face bagajele și se reîntoarce în Budapesta, unde nu trebuie să se lupte pentru nimic, fiindcă bogata lui soție i le pune pe toate pe tavă. Un personaj șters,

lipsit de voință, cu apucături mizerabile, personajul actual pe care îl putem găsi fără mari căutări, care se dovedește mai...mocicoș decât Sfecla (Alexandru Pavel)”. Regizat de sensibilul Kincses Elemer, ducându-ne cu gândul la „Pescărușul” ca decor (după opinia subsemnatei, dar și a Teodorei Crăciun, tot... psiholog), „unul dintre cele mai iubite spectacole din cariera regizorului”, dar în alt registru, spectacolul e comic prin limbaj, chiar înjurături, dar mai ales prin comul personaj-poreclă. Roluri foarte... comice, de asemenea, fac Liviu Pancu – preotul parodiat (care mi-a dovedit cu documente...că există preoți catolici cu barbă, nu doar ortodocșii!) și Claudia Domokos, în rolul Luți - alcoolica simpatică, un personaj deloc ușor de interpretat, care ne dă emoții intrând și coborând cu bicicleta (de) pe scenă, dar toți sunt buni, într-un spectacol deconectant, care nu seamănă ca subiect deloc, cu altele ale...seriosului Kincses Elemer, dar faptul că în toată comedia de care lumea râde cu gura până la urechi este omorât un personaj care nu apare pe scenă, îl scoate total din zona comică și îl plasează în cea tragică.

IOANA FLOREA